

- 1942 / 1 - 98 / 99

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

21 JANVIER 1999

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le titre V du livre II de la
deuxième partie du Code judiciaire**

(Déposée par M. Thierry Giet)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La discipline judiciaire consiste en l'ensemble des règles et obligations imposées aux magistrats pendant la durée de leurs fonctions et qui ont pour but de sauvegarder leur dignité et celle du corps dont ils font partie¹.

Avant la codification de 1967, les règles relatives à la discipline judiciaire étaient éparpillées dans de nombreuses dispositions légales et réglementaires dont la coordination apparaissait malaisée. Ces dispositions étaient complétées par des traditions et des interprétations qui laissaient néanmoins subsister de nombreuses lacunes.

La refonte des lois d'organisation judiciaire permit en cette matière importante, l'élaboration d'un ensemble de textes formant le titre V du livre II de la deuxième partie du Code judiciaire.

1 Répertoire pratique du droit belge, Complément, tome IV, p. 116.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

- 1942 / 1 - 98 / 99

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

21 JANUARI 1999

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van boek II,
titel V, van het tweede
deel van het Gerechtelijk Wetboek**

(Ingediend door de heer Thierry Giet)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De tuchtregeling bij het gerecht bestaat uit het geheel van voorschriften en verplichtingen waaraan de magistraten zich tijdens hun ambtsvervulling moeten houden, en die ertoe strekken hun waardigheid, alsook die van het korps waartoe zij behoren, te waarborgen.¹

Vóór de codificatie van het Gerechtelijk Wetboek in 1967 waren de voorschriften inzake de tucht bij het gerecht verspreid over tal van wettelijke en verordeningbepalingen, waarvan de coördinatie geen eenvoudige opgave bleek. Die bepalingen werden aangevuld met tradities en interpretaties die evenwel niet alle leemten opvulden.

Dankzij de hervorming van de wetten betreffende de rechterlijke organisatie werd het mogelijk een reeks wetteksten uit te werken tot regeling van deze gewichtige aangelegenheid. Die teksten werden ondergebracht in boek II, titel V, van het tweede deel van het Gerechtelijk Wetboek.

1 Répertoire pratique du droit belge, Aanvulling, deel IV, blz. 116.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

Depuis lors, le législateur s'est peu préoccupé de cette partie du Code judiciaire n'y apportant que des modifications nécessitées par la cohérence de l'ensemble lors de la rédaction d'autres textes de loi.

La question de la discipline a refait surface avec éclat dans le cadre et à la suite des commissions d'enquêtes parlementaires relatives aux enlèvements d'enfants et aux tueries du Brabant qui ont révélé nombre de problèmes et d'hiatus dans l'organisation et le fonctionnement des institutions judiciaires.

Si le sujet a été abordé et débattu lors des discussions relatives à la création du Conseil supérieur de la Justice, cette compétence ne lui a toutefois pas été attribuée à l'occasion de la révision de l'article 151 de la Constitution.

Aussi est-il impérieux, vu les divers événements encore récents dans les mémoires, les critiques et les questions qui ont fusées ces derniers mois à l'encontre de cet aspect du monde judiciaire, d'envisager une refonte du système disciplinaire actuellement en vigueur dans notre royaume.

En effet, les textes, dans leur état actuel, laissent subsister trop de lacunes qui doivent être comblées tant au niveau de la procédure, trop obscure, qu'au plan de l'information des plaignants.

Le but poursuivi par la présente proposition est donc une clarification, une actualisation ou plutôt une mise à jour de cette matière.

Concilier droits de la défense, droits des «victimes» et de la société en les optimisant et donner un réel cadre juridique à diverses pratiques tel est le réel objectif du texte ici proposé.

Le principe du jugement par les pairs est maintenu pour partie mais subit quelques modifications répondant mieux aux conceptions de la société actuelle.

La création d'un organe disciplinaire nouveau dénommé Conseil national de discipline, composé de 10 membres effectifs et 10 membres suppléants, 12 magistrats et 8 non magistrats, issus de la Commission de nomination et de désignation du Conseil supérieur de la Justice constitue la principale nouveauté.

Sindsdien heeft de wetgever dat deel van het Gerechtelijk Wetboek door nagenoeg ongemoeid gelaten. De enige wijzigingen die hij heeft aangebracht, hadden tot doel voor de nodige coherentie te zorgen naar aanleiding van de opstelling van andere wetteksten.

Het tuchtvraagstuk kwam plots weer in het middelpunt van de belangstelling te staan, als gevolg van de werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissies inzake de kinderontvoeringen en de Bende van Nijvel. Toen kwamen heel wat problemen en tekortkomingen in de organisatie en de werking van de gerechtelijke instellingen aan het licht.

Hoewel die aangelegenheid aan bod kwam tijdens de debatten en besprekingen in verband met de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie, kreeg die instantie bij de herziening van artikel 151 van de Grondwet geen bevoegdheden terzake toegewezen.

Zeker na de gebeurtenissen van de laatste tijd, die nog vers in ieders geheugen liggen, en na al de kritiek en de vragen die de jongste maanden in verband met dat aspect van de gerechtelijke wereld zijn gerezen, is het van fundamenteel belang dat de thans in België geldende tuchtregeling wordt hervormd.

In hun huidige vorm bevatten de teksten immers te veel leemten die moeten worden opgevuld, zowel wat de - momenteel te ondoorgrondelijke - procedure, als wat de kennisgeving aan de klagers betreft.

Met dit wetsvoorstel wordt er dan ook naar gestreefd deze aangelegenheid op te helderen, te moderniseren en bij de tijd te brengen.

In werkelijkheid strekt de hieronder voorgestelde tekst ertoe de rechten van de verdediging, van de «slachtoffers» en van de samenleving met elkaar te verzoenen, door er een volwaardig belang aan toe te kennen, alsook door tal van gebruiken van een echt wettelijk kader te voorzien.

Het beginsel van de veroordeling door gelijken blijft gehandhaafd, ook al ondergaat het enkele wijzigingen teneinde het beter af te stemmen op de opvattingen van de hedendaagse samenleving.

De belangrijkste vernieuwing is de oprichting van een tuchtorgaan dat de Nationale Tuchtraad zal heten. Die zal zijn samengesteld uit tien gewone leden en tien plaatsvervangende leden, met name twaalf magistraten en acht niet-magistraten, die zullen worden gekozen uit de leden van de benoemings- en aanwijzingscommissies van de Hoge Raad voor de Justitie.

Cette composition plurielle d'un organe disciplinaire, déjà existante dans d'autres matières comme l'enseignement par exemple, apportera un éclairage neuf à cet aspect du monde judiciaire ici revisité.

En effet, bien que la procédure reste principalement interne (car qui mieux que les magistrats eux-mêmes sont susceptibles d'apprécier la gravité de la faute commise, son retentissement dans l'opinion publique, le préjudice qu'elle a causé au corps tout entier et la sanction qui permettra d'éviter la récidive), la participation de membres de la société civile à la prise de décision sera une garantie pour le citoyen et permettra d'éviter la critique à l'égard du pouvoir judiciaire.

Par ailleurs, il ne faut point non plus oublier que subsiste toujours à côté de cette action la possibilité d'une action civile ou publique.

Il convient encore de souligner que la procédure uniforme proposée s'applique également aux greffiers, secrétaires des parquets et membres du personnel des greffes et des parquets qui en cas de poursuites à leur rencontre et de saisine du Conseil national de discipline voient celui-ci élargi à un membre de leur corps.

La proposition prévoit également une division entre les peines disciplinaires : d'une part les peines mineures soit l'avertissement, la censure simple et la censure avec réprimande, pouvant faire l'objet d'une décision rapide du chef de corps; et d'autre part les peines majeures que sont la suspension, la rétrogradation (nouvellement instaurée), la destitution et la révocation, prises par les autorités constituées que sont le Conseil national de discipline pour les magistrats du siège et le Roi pour les membres du ministère public.

Au plan des droits de la défense une possibilité d'appel est créée ainsi que le droit d'être entendu en audience publique.

Concernant les plaignants, il est prévu qu'ils seront informés des décisions prises par voie de notification et que toute décision, même d'abandon des poursuites, devra être motivée.

Ensuite, il est donné un cadre juridique à l'enquête interne qui se tient à l'occasion de certaines procédures disciplinaires sous la dénomination «information disciplinaire».

Een tuchtorgaan met een meervoudige samenstelling - wat overigens ook in andere aangelegenheden, zoals het onderwijs, voorkomt - zal een nieuw licht werpen op dat thans opnieuw in de belangstelling staande aspect van het gerechtelijk apparaat.

Dat mensen uit de civiele maatschappij bij de besluitvorming worden betrokken, vormt een garantie voor de burger en zorgt ervoor dat de rechterlijke macht niets kan worden verweten, ondanks het feit dat de procedure grotendeels intern blijft verlopen (wie anders dan de magistraten zelf is immers beter geplaatst, om in te schatten hoe ernstig de begane fout is, welke weerklank ze bij de publieke opinie heeft, welke schade ze het gehele korps berokkent en wat de gepaste sanctie is ter voorkoming van een herhaling van de feiten?).

Voorts mag men geenszins uit het oog verliezen dat het nog steeds mogelijk is, naast die tuchtprocedure, een burgerlijke vordering of een strafvordering in te stellen.

Bovendien moet worden beklemtoond dat de voorgestelde, eenvormige procedure eveneens van toepassing is op de griffiers, de parketsecretarissen en de personeelsleden van de griffies en de parketten. Zo zij worden vervolgd en moeten verschijnen voor de Nationale Tuchtraad, wordt die uitgebreid met één lid van hun korps.

Het voorstel voorziet eveneens in een opsplitsing tussen de tuchtsancties. Enerzijds zijn er de lichte tuchtstraffen, zoals de waarschuwing, de enkele censuur en de censuur met berisping, waarvoor een spoedige beslissing van de korpschef volstaat. Anderzijds zijn er de zware straffen, zoals de schorsing, de terugzetting in graad (een nieuwe straf) en de ontzetting uit het ambt of de afzetting, waartoe wordt beslist door het gestelde gezag, met name de Nationale Tuchtraad, voor de magistraten van de zetel, en de Koning, voor de leden van het openbaar ministerie.

Op het vlak van de rechten van de verdediging zal in een mogelijkheid van beroep worden voorzien, als ook in het recht in openbare terechtzitting te worden gehoord.

Wat de klagers betreft, zullen de genomen beslissingen via kennisgeving aan hen worden gemeld, en moet elke beslissing, met inbegrip van de staking van vervolging, met redenen worden omkleed.

Voorts wordt werk gemaakt van een wettelijk kader voor het intern onderzoek dat naar aanleiding van bepaalde tuchtprocedures wordt gevoerd en dat de benaming «tuchtonderzoek» meekreeg.

Enfin, il est prévu un effacement automatique après trois ans des sanctions mineures, une procédure de révision et une procédure de réhabilitation pour les sanctions majeures.

Th. GIET

Tot slot worden de lichte straffen na drie jaar automatisch ongedaan gemaakt en worden voor de zware straffen procedures tot herziening, respectievelijk herstel in eer en rechten ingesteld.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 405, alinéa 1er, du Code judiciaire est remplacé par les alinéas suivants :

«Les peines disciplinaires mineures sont :

l'avertissement,
la censure simple,
la censure avec réprimande.

Les peines disciplinaires majeures sont :

la suspension de quinze jours à un an,
la rétrogradation,
la destitution ou la révocation.».

Art. 3

L'article 406 du même Code est abrogé.

Art. 4

Il est inséré dans la deuxième partie, livre II, titre V du même Code, un chapitre IIbis (*nouveau*), rédigé comme suit :

«CHAPITRE IIbis - Organes disciplinaires

Art. 408bis. — Le chef de corps est une autorité disciplinaire.

En ce qui concerne les juges, les autorités disciplinaires sont :

- le premier président de la Cour de cassation à l'égard des premiers présidents des cours d'appel et du travail;

- le premier président de la cour d'appel à l'égard des membres de la cour d'appel, des présidents des tribunaux de première instance et des présidents des tribunaux de commerce du ressort concerné;

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 405, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende leden:

«De lichte tuchtstraffen zijn:

de waarschuwing;
de enkele censuur;
de censuur met berisping.

De zware tuchtstraffen zijn:

de schorsing van vijftien dagen tot één jaar;
de terugzetting in graad;
de ontzetting uit het ambt of de afzetting.».

Art. 3

Artikel 406 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 4

In het tweede deel, boek II, titel V, van hetzelfde Wetboek, wordt een hoofdstuk IIbis (*nieuw*) ingevoegd, luidend als volgt:

«HOOFDSTUK IIbis - Tuchtorganen

Art. 408bis. — De korpschef treedt op als tucht-overheid.

Wat de rechters betreft, treden de volgende personen op als tucht-overheid :

- de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie ten aanzien van de eerste voorzitters van de hoven van beroep en van de arbeidshoven;

- de eerste voorzitter van het hof van beroep ten aanzien van de leden van het hof van beroep, de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg en de voorzitters van de rechtbanken van koophandel van het betrokken rechtsgebied;

- le premier président de la cour du travail à l'égard des membres de la cour du travail, y compris les conseillers sociaux, et des présidents des tribunaux du travail du ressort concerné;

- le président du tribunal de première instance à l'égard des membres du tribunal de première instance dans lequel il exerce ses fonctions ainsi qu'à l'égard des juges de paix et de police territorialement compétents dans l'arrondissement concerné;

- le président du tribunal de commerce à l'égard des membres du tribunal de commerce concerné, y compris les juges consulaires;

- le président du tribunal du travail à l'égard des membres du tribunal du travail concerné y compris les juges sociaux.

En ce qui concerne les magistrats du ministère public, les autorités disciplinaires sont :

- le procureur général près la Cour de cassation à l'égard des procureurs généraux;

- le procureur général à l'égard des membres du parquet général et de l'auditorat général dans lequel il exerce ses fonctions et à l'égard des procureurs du Roi et des auditeurs du travail du ressort concerné;

- le procureur du Roi à l'égard des membres du parquet dans lequel il exerce ses fonctions;

- l'auditeur à l'égard des membres de l'auditorat dans lequel il exerce ses fonctions.

En ce qui concerne les greffiers, les secrétaires des parquets et le personnel des greffes et des parquets, les autorités disciplinaires sont :

- le procureur général près une cour à l'égard du greffier et du secrétaire en chef de cette cour;

- le procureur du Roi à l'égard du greffier en chef du tribunal et du secrétaire en chef du parquet concerné;

- le greffier en chef de la cour ou du tribunal concerné à l'égard du greffier, du greffier chef de service, du greffier adjoint de cette cour ou de ce tribunal et des attachés au service de documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation;

- de eerste voorzitter van het arbeidshof ten aanzien van de leden van het arbeidshof, met inbegrip van de raadsheren in sociale zaken, en ten aanzien van de voorzitters van de arbeidsrechtbanken van het betrokken rechtsgebied;

- de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg ten aanzien van de leden van de rechtbank van eerste aanleg waarin hij zijn ambt uitoefent, alsook ten aanzien van de vrederechters en de politierechters die in het betrokken arrondissement territoriaal bevoegd zijn;

- de voorzitter van de rechtbank van koophandel ten aanzien van de leden van de betrokken rechtbank van koophandel, met inbegrip van de rechters in handelszaken;

- de voorzitter van de arbeidsrechtbank ten aanzien van de leden van de betrokken arbeidsrechtbank, met inbegrip van de rechters in sociale zaken;

Wat de magistraten van het openbaar ministerie betreft, treden de volgende personen op als tucht-overheid :

- de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie ten aanzien van de procureurs-generaal;

- de procureur-generaal ten aanzien van de leden van het parket-generaal en het auditoraat-generaal waarin hij zijn ambt uitoefent, en ten aanzien van de procureurs des Konings en de arbeidsauditeurs van het betrokken rechtsgebied;

- de procureur des Konings ten aanzien van de leden van het parket waarin hij zijn ambt uitoefent;

- de auditeur ten aanzien van de leden van het auditoraat waarin hij zijn ambt uitoefent.

Wat de griffiers, de parketsecretarissen en het personeel van de griffies en de parketten betreft, treden de volgende personen op als tucht-overheid :

- de procureur-generaal bij een hof ten aanzien van de griffier en de hoofdsecretaris van dat hof;

- de procureur des Konings ten aanzien van de hoofdgriffier van de rechtbank en van de hoofdsecretaris van het betrokken parket;

- de hoofdgriffier van het betrokken hof of de betrokken rechtbank ten aanzien van de griffier, de griffier-hoofd van dienst, de adjunct-griffier van dat hof of die rechtbank, en ten aanzien van de attachés van de Dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie;

- le secrétaire en chef du parquet concerné à l'égard du secrétaire et du secrétaire adjoint de ce parquet;

- le greffier en chef de la cour ou du tribunal concerné à l'égard des rédacteurs et des employés du greffe;

- le secrétaire en chef du parquet concerné à l'égard des traducteurs, des rédacteurs et employés de ce parquet.

Art. 408ter. — Il est institué un Conseil national de discipline. Ce conseil est composé de 10 membres effectifs et de 10 membres suppléants et se divise en deux chambres, une francophone et une néerlandophone.

Chaque chambre est composée de trois magistrats et de deux non magistrats issus de la Commission de nomination et de désignation du Conseil supérieur de la Justice; au moins un membre effectif de la chambre francophone et un membre suppléant de cette chambre devront justifier d'une connaissance suffisante de l'allemand.

Les membres du Conseil national de discipline sont nommés par le Sénat à la majorité des deux tiers pour une période de deux ans, renouvelable.

Chaque chambre élit à la majorité simple son président parmi les magistrats membres effectifs pour une durée de deux ans renouvelable. De la même manière chaque chambre désigne parmi les magistrats un vice-président pour assister ou remplacer le président.

Si un membre se trouve dans l'impossibilité d'achever son mandat, le suppléant désigné le remplacera pendant la période restant à courir.

Lorsque le Conseil national de discipline est saisi de poursuites à l'encontre d'un greffier, d'un secrétaire d'un parquet ou d'un membre du personnel des greffes et des parquets, le membre magistrat le plus jeune est remplacé par un greffier en chef d'une cour ou d'un tribunal ou par un secrétaire en chef d'un parquet.

Les candidatures et les désignations des greffiers et secrétaires en chef interviennent selon les modalités fixées par le Roi.

Art. 408^{quater}. — La Cour de cassation connaît des poursuites disciplinaires contre ses membres et des appels formés contre les sanctions majeures infligées par le Conseil national de discipline en ce qui concerne les juges.».

- de hoofdsecretaris van het betrokken parket ten aanzien van de secretaris en de adjunct-secretaris van dat parket;

- de hoofdsecretaris van het betrokken hof of de betrokken rechtbank ten aanzien van de opstellers en de beambten van de griffie;

- de hoofdsecretaris van het betrokken parket ten aanzien van de vertalers, de opstellers en de beambten van dat parket.

Art. 408ter. — Er wordt een Nationale Tuchtraad ingesteld. Die Raad is samengesteld uit 10 gewone en 10 plaatsvervangende leden en bestaat uit twee kamers, een Nederlandstalige en een Franstalige.

Iedere kamer is samengesteld uit drie magistraten en twee niet-magistraten die gekozen zijn uit de Benoemings- en bevorderingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie; ten minste één gewoon en één plaatsvervangend lid van de Franstalige kamer moeten doen blijken van een voldoende kennis van het Duits.

De leden van de Nationale Tuchtraad worden benoemd door de Senaat, met een tweederde meerderheid en voor een hernieuwbare termijn van twee jaar.

Iedere kamer verkiest onder de gewone leden-magistraten bij gewone meerderheid van stemmen haar voorzitter voor een hernieuwbare termijn van twee jaar. Op dezelfde wijze kiest iedere kamer onder de magistraten een ondervoorzitter, die de voorzitter moet bijstaan of vervangen.

Zo een lid in de onmogelijkheid verkeert zijn mandaat te voleindigen, wordt hij tijdens het nog uit te zitten gedeelte van de termijn vervangen door het aangewezen plaatsvervangend lid.

Wanneer de Nationale Tuchtraad een tucht-vordering moet behandelen tegen een griffier, een parketsecretaris of een personeelslid van de griffies en de parketten, wordt het jongste lid-magistraat vervangen door een hoofdgriffier van een hof of van een rechtbank, of door een hoofdsecretaris van een parket.

De indiening van de candidaturen en de aanwijzing van de griffiers en de hoofdsecretarissen geschieden volgens de bij de Koning vastgelegde nadere regels.

Art. 408^{quater}. — Het Hof van Cassatie is bevoegd voor tuchtvorderingen tegen zijn leden en voor het beroep dat werd ingesteld tegen zware straffen die de Nationale Tuchtraad aan de rechters heeft opgelegd.».

Art. 5

Dans la deuxième partie, livre II, titre V, du même Code, le chapitre III, comprenant les articles 409 à 416, est remplacé par ce qui suit :

«CHAPITRE III - Compétence

Section 1 - Dispositions concernant les juges à l'exception des conseillers à la Cour de cassation

Art. 409. — Le chef de corps est compétent pour connaître des plaintes de tout intéressé concernant un manquement d'un membre de son corps aux obligations prescrites à l'article 404 du présent Code.

Art. 410. — Le chef de corps connaît des poursuites disciplinaires concernant les peines mineures.

Le chef de corps saisi d'une plainte concernant un manquement aux obligations prescrites par l'article 404 du présent Code a la possibilité soit, de convoquer l'intéressé, l'entendre et abandonner les poursuites ou lui infliger une sanction mineure soit, de désigner un membre de son corps qui procédera à une information disciplinaire.

Le magistrat informateur dispose des mêmes pouvoirs que le procureur du Roi dans le cadre d'une information pénale en dehors du flagrant délit.

En cas d'information disciplinaire, une fois celle-ci terminée, le chef de corps a la possibilité d'abandonner les poursuites, d'infliger une sanction mineure à l'intéressé ou de transmettre le dossier au Conseil national de discipline.

Art. 411. — § 1er. Le Conseil national de discipline connaît des poursuites disciplinaires concernant les peines majeures.

Le Conseil national de discipline a la possibilité d'abandonner les poursuites disciplinaires, d'infliger une sanction mineure ou une sanction majeure.

Le Conseil national de discipline ne peut sanctionner l'intéressé de la destitution ou de la révocation qu'à l'unanimité.

§ 2. Le Conseil national de discipline connaît des appels formés contre les peines mineures infligées par les chefs de corps.

Art. 5

In het tweede deel, boek II, titel V, van hetzelfde Wetboek wordt hoofdstuk III, dat de artikelen 409 tot 416 bevat, vervangen als volgt:

«HOOFDSTUK III - Bevoegdheid

Afdeling 1 - Bepalingen betreffende de rechters, met uitzondering van de raadsheren bij het Hof van Cassatie

Art. 409. — De korpschef is bevoegd om kennis te nemen van de klachten van iedere belanghebbende over een tekortkoming van een lid van zijn korps aan de in artikel 404 van dit Wetboek voorgeschreven verplichtingen.

Art. 410. — De korpschef neemt kennis van de tuchtvervolgingen met betrekking tot de lichte straffen.

De korpschef bij wie een klacht aanhangig is gemaakt over een tekortkoming aan de in artikel 404 van dit Wetboek voorgeschreven verplichtingen heeft ofwel de mogelijkheid de betrokkene op te roepen, hem te horen en de vervolgingen te staken of hem een lichte straf op te leggen, ofwel een lid van zijn korps aan te wijzen dat een tuchtonderzoek instelt.

De onderzoekende magistraat beschikt over dezelfde bevoegdheden als die waarover de procureur des Konings beschikt in het raam van een strafonderzoek buiten de gevallen van ontdekking op heterdaad.

In geval van tuchtonderzoek heeft de korpschef de mogelijkheid, wanneer dit beëindigd is, de vervolgingen te staken, een lichte straf op te leggen of het dossier over te zenden aan de Nationale Tuchtraad.

Art. 411. — § 1. De Nationale Tuchtraad neemt kennis van de tuchtvervolgingen met betrekking tot de zware straffen.

De Nationale Tuchtraad heeft de mogelijkheid de tuchtvervolgingen te staken of een lichte of zware straf op te leggen.

De Nationale Tuchtraad kan de betrokkenen alleen met eenparigheid van stemmen straffen met ontzetting uit het ambt of afzetting.

§ 2. De Nationale Tuchtraad neemt kennis van de beroepen die zijn ingesteld tegen de lichte straffen die door de korpschefs zijn opgelegd.

En ce cas, le Conseil national de discipline a la possibilité d'abandonner les poursuites disciplinaires ou d'infliger une sanction mineure.

Art. 412. — La Cour de cassation connaît des appels formés contre les peines majeures infligées par le Conseil national de discipline.

La Cour de cassation a la possibilité d'abandonner les poursuites disciplinaires, d'infliger une sanction mineure ou une sanction majeure.

La Cour de cassation ne peut sanctionner l'intéressé de la destitution ou de la révocation qu'à l'unanimité.

Art. 413. — Les magistrats suppléants relèvent, en cette qualité, des mêmes autorités disciplinaires que les magistrats effectifs.

Section 2 - Dispositions concernant les magistrats du ministère public à l'exception des magistrats du ministère public près la Cour de cassation

Art. 413bis. — Le chef de corps est compétent pour connaître des plaintes de tout intéressé concernant un manquement d'un membre de son corps aux obligations prescrites à l'article 404 du présent Code.

Art. 413ter. — Le chef de corps connaît des poursuites disciplinaires concernant les peines mineures.

Le chef de corps saisi d'une plainte concernant un manquement aux obligations prescrites par l'article 404 du présent Code a la possibilité soit, de convoquer l'intéressé, l'entendre et abandonner les poursuites ou lui infliger une sanction mineure soit, de désigner un membre de son corps qui procédera à une information disciplinaire.

Le magistrat informateur dispose des mêmes pouvoirs que le procureur du Roi dans le cadre d'une information pénale en dehors du flagrant délit

En cas d'information disciplinaire, une fois celle-ci terminée, le chef de corps a la possibilité d'abandonner les poursuites, d'infliger une sanction mineure à l'intéressé ou de transmettre le dossier au ministre de la Justice.

Art. 413quater. — Le Conseil national de discipline connaît des appels formés contre les peines mineures infligées par les chefs de corps.

In dat geval heeft de Nationale Tuchtraad de mogelijkheid de tuchtvervolgingen te staken of een lichte straf op te leggen.

Art. 412. — Het Hof van Cassatie neemt kennis van de beroepen die zijn ingesteld tegen de zware straffen die door de Nationale Tuchtraad zijn opgelegd.

Het Hof van Cassatie heeft de mogelijkheid de tuchtvervolgingen te staken of een lichte of zware straf op te leggen.

Het Hof van Cassatie kan de betrokkenen alleen met eenparigheid van stemmen straffen met ontzetting uit het ambt of afzetting.

Art. 413. — De plaatsvervangende magistraten ressorteren in deze hoedanigheid onder dezelfde tucht-overheden als de werkende magistraten.

Afdeling 2 - Bepalingen betreffende de magistraten van het openbaar ministerie, met uitzondering van de magistraten van het openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie

Art. 413bis. — De korpschef is bevoegd om kennis te nemen van de klachten van iedere belanghebbende over een tekortkoming van een lid van zijn korps aan de in artikel 404 van dit Wetboek voorgescreven verplichtingen.

Art. 413ter. — De korpschef neemt kennis van de tuchtvervolgingen met betrekking tot de lichte straffen.

De korpschef bij wie een klacht aanhangig is gemaakt over een tekortkoming aan de in artikel 404 van dit Wetboek voorgescreven verplichtingen heeft ofwel de mogelijkheid de betrokkene op te roepen, hem te horen en de vervolgingen te staken of hem een lichte straf op te leggen, ofwel een lid van zijn korps aan te wijzen dat een tuchtonderzoek instelt.

De onderzoekende magistraat beschikt over dezelfde bevoegdheden als die waarover de procureur des Konings beschikt in het raam van een strafonderzoek buiten de gevallen van ontdekking op heterdaad.

In geval van tuchtonderzoek heeft de korpschef de mogelijkheid, wanneer dit beëindigd is, de vervolgingen te staken, een lichte straf op te leggen of het dossier over te zenden aan de minister van Justitie.

Art. 413quater. — De Nationale Tuchtraad neemt kennis van de beroepen die zijn ingesteld tegen de lichte straffen die door de korpschefs zijn opgelegd.

Le Conseil national de discipline a la possibilité d'abandonner les poursuites disciplinaires ou d'infliger une sanction mineure.

Art. 413^{quiquies}. — Le ministre de la Justice saisi par le chef de corps suite à l'information disciplinaire peut abandonner les poursuites, infliger une sanction mineure ou proposer au Roi de prendre une sanction majeure.

Section 2bis - Dispositions concernant les conseillers, les magistrats du ministère public et les référendaires près la Cour de cassation

Art. 414. — La Cour de cassation connaît des poursuites disciplinaires contre ses membres.

Le procureur général près la Cour de cassation peut appliquer aux membres du ministère public près la Cour de cassation les peines de l'avertissement, de la censure simple et de la censure avec réprimande. Il peut proposer au ministre de la Justice leur suspension, leur rétrogradation ou leur révocation.

Section 3 - Dispositions concernant les greffiers, les secrétaires des parquets et le personnel des greffes et des parquets

Art. 415. — L'autorité disciplinaire visée à l'article 408bis, alinéa 4, est compétente pour connaître des plaintes de tout intéressé concernant un manquement aux obligations prescrites à l'article 404 du présent Code commis par une personne sur laquelle elle exerce un contrôle hiérarchique.

Art. 416. — L'autorité disciplinaire visée à l'article 408bis, alinéa 4, connaît des poursuites concernant les peines mineures.

L'autorité disciplinaire visée à l'article 408bis, alinéa 4, saisie d'une plainte concernant un manquement aux obligations prescrites par l'article 404 du présent Code a la possibilité soit, de convoquer l'intéressé, l'entendre et abandonner les poursuites ou lui infliger une sanction mineure soit, de désigner un membre de son corps qui procédera à une information disciplinaire.

Le membre informateur dispose des mêmes pouvoirs que le procureur du Roi dans le cadre d'une information pénale en dehors du flagrant délit.

En cas d'information disciplinaire, une fois celle-ci terminée, l'autorité disciplinaire visée à l'article 408bis, alinéa 4, a la possibilité d'abandonner les poursuites, d'infliger une sanction mineure à l'intéressé ou de transmettre le dossier au ministre de la Justice.

De Nationale Tuchtraad heeft de mogelijkheid de tuchtvervolgingen te staken of een lichte straf op te leggen.

Art. 413^{quiquies}. — De minister van Justitie bij wie door de korpschef als gevolg van het tucht-onderzoek een zaak aanhangig is gemaakt, kan de vervolgingen staken, een lichte straf opleggen of de Koning voorstellen een zware straf uit te spreken.

Afdeling 2bis - Bepalingen betreffende de raadsheeren, de magistraten van het openbaar ministerie en de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Art. 414. — Het Hof van Cassatie neemt kennis van de tuchtvervolgingen die tegen zijn leden zijn ingesteld.

De procureur-generaal bij het Hof van Cassatie kan de leden van het openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie als straf de waarschuwing, de enkele censuur en de censuur met berisping opleggen. Hij kan aan de minister van Justitie hun schorsing, hun terugzetting in graad of hun afzetting voorstellen.

Afdeling 3 - Bepalingen betreffende de griffiers, de secretarissen van de parketten en het personeel van de griffies en de parketten

Art. 415. — De tuchtoverheid bedoeld in artikel 408bis, vierde lid, is bevoegd om kennis te nemen van de klachten van iedere belanghebbende over een tekortkoming van een persoon waarover zij een hiërarchisch toezicht uitoefent aan de in artikel 404 van dit Wetboek voorgeschreven verplichtingen.

Art. 416. — De tuchtoverheid bedoeld in artikel 408bis, vierde lid, neemt kennis van de vervolgingen met betrekking tot de lichte straffen.

De tuchtoverheid bedoeld in artikel 408bis, vierde lid, bij wie een klacht aanhangig is gemaakt over een tekortkoming aan de in artikel 404 van dit Wetboek voorgeschreven verplichtingen heeft ofwel de mogelijkheid de betrokkene op te roepen, hem te horen en de vervolgingen te staken of hem een lichte straf op te leggen, ofwel een lid van haar korps aan te wijzen dat een tuchtonderzoek instelt.

Het onderzoekend lid beschikt over dezelfde bevoegdheden als die waarover de procureur des Konings beschikt in het raam van een strafonderzoek buiten de gevallen van ontdekking op heterdaad.

In geval van tuchtonderzoek heeft de tuchtoverheid bedoeld in artikel 408bis, vierde lid, de mogelijkheid, wanneer dit beëindigd is, de vervolgingen te staken, de betrokkene een lichte straf op te leggen of het dossier over te zenden aan de minister van Justitie.

Art. 416*bis*. — Le Conseil national de discipline connaît des appels formés contre les peines mineures infligées par les autorités disciplinaires visées à l'article 408*bis*, alinéa 4.

Art. 416*ter*. — Le ministre de la Justice saisi par l'autorité disciplinaire visée à l'article 408*bis*, alinéa 4, peut, suite à l'information disciplinaire, abandonner les poursuites, infliger une sanction mineure ou proposer au Roi de prendre une sanction majeure.».

Art. 6

L'article 417 du même Code est complété par les alinéas suivants :

«Aucune sanction disciplinaire ne peut être appliquée sans que l'intéressé n'ait été préalablement entendu ou dûment appelé.

La procédure disciplinaire est faite en chambre du conseil. La décision ou l'arrêt est prononcé en audience publique.

Hormis ce qui concerne la compétence du chef de corps et de l'autorité disciplinaire visée à l'article 408*bis*, alinéa 4, la procédure disciplinaire peut, à la demande de l'intéressé, être tenue en audience publique.».

Art. 7

L'article 418 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 418. — Le chef de corps ou l'autorité disciplinaire visée à l'article 408*bis*, alinéa 4, doit, dans l'année de la connaissance des faits et à peine de prescription, notifier à l'intéressé le fait qui fait l'objet d'une action disciplinaire.

Le Conseil national de discipline ou le ministre de la Justice selon le cas, saisi par le chef de corps ou l'autorité disciplinaire visée à l'article 408*bis*, alinéa 4, peut, après avoir entendu ou dûment appelé l'intéressé, par décision motivée et non susceptible d'appel, suspendre provisoirement de ses fonctions toute personne exerçant des fonctions prévues par le présent Code qui est poursuivie pour crime ou délit ou qui fait l'objet d'une information disciplinaire.

Cette suspension provisoire ne peut excéder 6 mois et entraîne une privation partielle de traitement.».

Art. 416*bis*. — De Nationale Tuchtraad neemt kennis van de beroepen die zijn ingesteld tegen de lichte straffen die door de tuchtoverheid bedoeld in artikel 408*bis*, vierde lid, zijn opgelegd.

Art. 416*ter*. — De minister van Justitie bij wie door de tuchtoverheid bedoeld in artikel 408*bis*, vierde lid, een zaak aanhangig is gemaakt, kan als gevolg van het tuchtonderzoek de vervolgingen staken, een lichte straf opleggen of de Koning voorstellen een zware straf uit te spreken.».

Art. 6

Artikel 417 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende leden:

«Geen tuchtstraf mag worden opgelegd zonder dat de betrokkene vooraf gehoord of behoorlijk opgeroepen is.

De tuchtprocedure heeft plaats in de raadkamer. De beslissing of het arrest wordt in openbare terechtzitting uitgesproken.

Met uitzondering van de bevoegdheid van de korpschef en de tuchtoverheid bedoeld in artikel 408*bis*, vierde lid, kan de tuchtprocedure op verzoek van de betrokkene in openbare terechtzitting plaatshebben.».

Art. 7

Artikel 418 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 418. — De korpschef en de tuchtoverheid bedoeld in artikel 408*bis*, vierde lid, moet, op straffe van verjaring, binnen het jaar dat volgt op het tijdstip waarop hij van de feiten kennis heeft gekregen aan de betrokkene kennis geven van het feit omtrent hetwelk een tuchtordering is ingesteld.

De Nationale Tuchtraad of de minister van Justitie, naargelang het geval, bij wie door de korpschef of de tuchtoverheid bedoeld in artikel 408*bis*, vierde lid, een zaak aanhangig is gemaakt, kan, na de betrokkene gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben, door een met redenen omklede beslissing waartegen geen beroep mogelijk is, elke persoon die een ambt uitoefent waarin door dit Wetboek is voorzien en die wegens een misdaad of wanbedrijf vervolgd wordt of tegen wie een tuchtonderzoek is ingesteld voorlopig uit zijn ambt schorsen.

Die voorlopige schorsing kan niet langer dan 6 maanden duren en brengt een gedeeltelijke inhouding van wedde mee.».

Art. 8

L'article 419 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 419. — Toute décision d'un organe disciplinaire doit être motivée et portée à la connaissance du plaignant et notifiée à l'intéressé.».

Art. 9

L'article 420 du même Code est abrogé.

Art. 10

L'article 422 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 422. — En matière disciplinaire, l'intéressé peut être assisté d'un conseil ou le cas échéant d'un représentant d'une organisation syndicale.».

Art.11

Un article 425*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 425*bis*. — L'intéressé peut, en application des articles 411, 412, 413*quater* et 416*bis* du présent Code interjeter appel d'une décision des organes disciplinaires visés à ces articles.

L'appel doit être interjeté dans le délai d'un mois à dater de la notification de la décision et ce à peine de forclusion.

Art. 12

L'article 426 du même Code est abrogé.

Art. 13

Dans l'article 427 du même Code, les mots «les procureurs généraux» sont remplacés par les mots «les organes disciplinaires».

Art. 14

Il est inséré dans la deuxième partie, livre II, titre V du même Code, un chapitre V (*nouveau*), rédigé comme suit :

«CHAPITRE V - Effacement, réhabilitation et révision

Art. 8

Artikel 419 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 419. — Elke beslissing van een tuchtorgaan moet met redenen omkleed zijn en ter kennis van de klager worden gebracht en er moet kennis van worden gegeven aan de betrokkene.».

Art. 9

Artikel 420 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 10

Artikel 422 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 422. — In tuchtzaken mag de betrokkene worden bijgestaan door een raadsman of in voorkomend geval door een vertegenwoordiger van een vakbondsorganisatie.».

Art. 11

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 425*bis* ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. 425*bis*. — De betrokkene kan met toepassing van de artikelen 411, 412, 413*quater* en 416*bis* van dit Wetboek beroep instellen tegen een beslissing van de tuchtorganen die in die artikelen zijn bedoeld.

Het beroep moet worden ingesteld binnen de termijn van een maand vanaf de kennisgeving van de beslissing en dat op straffe van verval.».

Art. 12

Artikel 426 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 13

In artikel 427 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de procureurs-generaal» vervangen door de woorden «de tuchtorganen».

Art. 14

In het tweede deel, boek II, titel V, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk V (*nieuw*) ingevoegd, luidend als volgt:

«HOOFDSTUK V - Uitwissing, eerherstel en herziening

Art. 427bis. — Toutes les sanctions mineures font l'objet d'un effacement automatique après trois ans.

Art. 427ter. — Tout intéressé sanctionné par une peine majeure pourra adresser une demande de réhabilitation à l'organe disciplinaire qui l'a sanctionné après un temps d'épreuve de cinq ans à dater de la décision ou de l'arrêt intervenu.

L'intéressé joindra à sa demande un rapport de son chef de corps ou de l'autorité disciplinaire visée à l'article 408bis, alinéa 4, concernant son attitude durant le délai d'épreuve.

L'organe disciplinaire valablement saisi statuera après avoir entendu ou dûment convoqué l'intéressé.

La décision motivée de l'organe disciplinaire devra intervenir dans les six mois de la demande.

Cette décision n'est pas susceptible d'appel, l'intéressé pouvant réintroduire une nouvelle demande tous les cinq ans.

Art. 427quater. — Tout intéressé sanctionné par une peine disciplinaire pourra adresser une demande en révision à l'organe disciplinaire qui l'a sanctionné pour autant qu'il justifie d'un motif sérieux.

L'intéressé joindra à sa demande un rapport complet quant aux motivations et preuves qu'il détient pour espérer une révision de la décision ou de l'arrêt intervenu.

L'organe disciplinaire pourra déclarer la demande de l'intéressé irrecevable pour manque de motifs ou de preuves sans audition préalable de l'intéressé.

L'organe disciplinaire valablement saisi, estimant fondée la demande de l'intéressé statuera après avoir entendu ou dûment convoqué l'intéressé.

La décision motivée de l'organe disciplinaire devra intervenir dans les six mois de la demande.

Cette décision n'est pas susceptible d'appel, l'intéressé pouvant réintroduire une nouvelle demande tous les cinq ans.

7 janvier 1999

Th. GIET

Art. 427bis. — Alle lichte straffen worden na drie jaar automatisch uitgewist.

Art. 427ter. — Elke betrokkene die gestraft is met een zware straf kan een verzoek tot eerherstel richten aan het tuchtorgaan dat hem heeft gestraft, na een proeftijd van vijf jaar vanaf de uitgesproken beslissing of het uitgesproken arrest.

De betrokkene voegt bij zijn verzoek een verslag van zijn korpschef of van de tuchtverheid bedoeld in artikel 408bis, vierde lid, over zijn gedrag gedurende de proeftijd.

Het tuchtorgaan waarbij de zaak rechtsgeldig aanhangig is gemaakt, doet uitspraak na de betrokkene gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.

De met redenen omklede beslissing van het tuchtorgaan moet worden genomen binnen 6 maanden na het verzoek.

Tegen die beslissing is geen beroep mogelijk. De betrokkene kan om de vijf jaar een nieuw verzoek indienen.

Art. 427quater. — Elke betrokkene die gestraft is met een tuchtstraf kan een verzoek tot herziening richten aan het tuchtorgaan dat hem heeft gestraft, mits hij aantoont een ernstige reden te hebben.

De betrokkene voegt bij zijn verzoek een volledig verslag over de beweegredenen en de bewijzen waarover hij beschikt om een herziening van de uitgesproken beslissing of het uitgesproken arrest te verkrijgen.

Het tuchtorgaan kan beslissen dat het verzoek van de betrokkene niet ontvankelijk is bij gebrek aan redenen of bewijzen zonder vooraf de betrokkene te hebben gehoord.

Als het tuchtorgaan waarbij de zaak rechtsgeldig aanhangig is gemaakt het verzoek van de betrokkene gegrond acht, doet het uitspraak na de betrokkene gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben.

De met redenen omklede beslissing van het tuchtorgaan moet worden genomen binnen 6 maanden na het verzoek.

Tegen die beslissing is geen beroep mogelijk. De betrokkene kan om de vijf jaar een nieuw verzoek indienen.

7 januari 1999